

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Cenjenim volilcem!

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so dne 7. maja pripomogli Kmečki zvezi do sijajne zmage na celi črti. Prošiva iskreno naše somišljenike, da izvolijo dne 17. maja še vseh 10 tovarišev, ki jih priporoča Kmečka zveza. Naprej do popolne zmage, da bo naša zastopstvo v Gradcu močno in enotno!

Dr. Anton Korošec, Franc Pišek,
deželna poslanca.

Do popolne zmage!

Radostno ginjeni smo nad krasnim izidom volitev dne 7. maja. Osebito nas veseli sijajna zmaga Pišekova! Vsi okrajji od tivne Solčave do slovensko-hrvaške Sotle, od nemške meje do kranjske dežele so se kosali med seboj, kateri bo oddal več glasov za kandidata Slov. kmečke zveze. Vse občine so volile z ogromnimi večinami kmečkega kandidata, le tuintam še je katera občina zavozila. Upamo, da pridejo tudi te občine dne 17. maja v pravi tabor.

Toda ni še sedaj čas, da bi se veselili zmage. Ogromno delo še stoji pred nami! Dne 17. maja še imajo slovenski posestniki oddati 10 mandatov, izvoliti še torej 10 poslancev.

Slovenska kmečka zveza je za vseh 10 mandatov postavila lastne kandidate. Vsi kandidirajo na njenem programu, kateri je že dobro znan spodnještajerskemu slovenskemu ljudstvu. Obsega mnogo točk, a iz vseh diha le ena želja: blagor slovenskega kmečkega ljudstva na slovenskem Štajerju.

Nasproti kandidatom Kmečke zveze so postavili svoje profikandidate nemška, liberalna in uskoška stranka. Vsem trem je Kmečka zveza ali preveč narodna, ali preveč katoliška, ali pa preveč kmečka. Znano je, da sta kandidata uskoške stranke Ploj in Zemljica obrnila hrbet Kmečki zvezi, osebito ker Ploj kot mastno plačan hofrat ni maral pri političnem vodstvu skupaj sedeti s kmeti kakor so Roškar, Pišek, Rudolf, Pajdaš, pokojni Rober in drugi. Za to se nam zelo čudno zdi, da se v kljub temu hočejo nekateri kmetje za Plojem, ki je z njimi prijazen, kaden rabi njih glasove, ne pa, kadar bi si naj z njimi delil politično vodstvo.

Liberalna in uskoška stranka sta se pri sedanjem volilnem boju zavezali in obe zadržali liberalnim advokatom in liberalnim učiteljem.

Kaj se pravi zadržati se liberalnim advokatom, to dobro ve presoditi vse slovensko ljudstvo. Zadržati se pa liberalnim učiteljem, se pravi v sedanjem trenutku, v sedanjem političnem položaju: nastopati za nove učiteljske plače, nova šolska bremena in poletne šolske počitnice namesto jesenskih. Kdor hoče poleg liberalizma tudi to troje, dobro, isti naj voli z liberalci in uskoki. Naj voli Ploja, Zemljica, dr. Božiča in kakor se že imenujejo vsi ti politični hlapi liberalnih advokatov in učiteljev.

Dne 17. maja je važen dan! Slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem bo ta dan pokazalo, ali je zvesto zastavi kmečke stranke, ki je obenem tudi odločno narodna in katoliška, ali pa še verjame verolomnim izdajicam in protiverskim liberalnim skodljivcem kmečkega stanu.

Ako pridejo vsi pristaši dne 17. maja na volišče, upamo, da si pribori dobra in poštena kmečka stvar zmago na celi črti. Za to pa na delo, da spravimo zadnjega moža dne 17. maja na volišče. Naj ne velja noben izgovor, naj nas ne ovira nobena zapreka, ampak veselo in pogumno v boj za krščansko, slovensko in kmečko stvar.

Ce bomo delali, da vsak naš pristaš pride na volišče, bomo zmagali!

Pozor!

1. Poučite se takoj, kako dolgo traja v vaši občini volilni čas. Po nekaterih občinah se voli le skozi dve uri. Ne zamudite!

2. Pridite pravočasno na volišče zaradi sestave volilne komisije.

3. Če je komisija v nasprotnih rokah, naznanite takoj na volišču par svojih mož volilnemu komisarju, ki bodo kot zaupniki med celo volitvijo navzoči. Volilni komisar mora

dovoliti njih navzočnost. Sicer pa tudi volilec lahko ostane v volilnem lokalu, čeprav je že volil. V deželnozbornem volilnem redu ni nobene določbe, ki bi to zabranjevala.

4. Agitatorji naj spravijo vse pristaše na volišče. Tudi v postavnih bližini naj se vedno nahaja par agitatorjev. Mladenci, na vas se zanašamo.

5. V nedeljo, dne 16. maja napravite v vsaki vasi shod in poskrbite, da so glasovnice za drug dan pripravljene.

6. Agitacija je le kaj vredna, če se zvrši od volilca do volilca!

7. Nepostavnosti si zapišite in poskrbite takoj priče, ki naj vaš zapisek sopodpišejo.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 7. maja: Ruska vlada je predložila dumi zahtevo, naj ji da 40 milijonov rubljev za utrdbe ob zahodni ruski meji. — V Petrogradu se pripelje bolgarski kralj Ferdinand, da se zahvali carju, da je priznal neodvisnost Bolgarije in da se udeleži otvoritve spomenika carja Aleksandra III. — Perzijski šah je izdal oklic, s katerim daje Perziji ustavo. Volitve naj bodo izvršene do 19. julija.

Dne 8. maja: Listi poročajo, da se name-rava dati Madžarom Bosno in Hercegovino, ako se Madžari odreko samostalni banki in ako poleg tega jamčijo, da hočejo čuvati edinstvo armade in monar-hije. — Budimpeštanskim socialdemokratom se je prepovedala bakljada, ki so jo hoteli prirediti, da demonstirajo pred cesarjem za splošno in enako volilno pravico. — V večerajšnji seji „Slovenske jednote“ se je soglasno sprejela resolucija, da ostaneta oba jugoslovanska kluba v najstrožji opoziciji proti vladi.

Dne 9. maja: Bosanski sabor se snide 1. septembra k svojemu prvemu zasiedanju. — Novi zdravstveni zakon za Štajersko je cesar sankcioniral (podpisal). — V večerajšnji seji proračunskega odseka je naznanil domobranski minister, da se predlo-ži zbornici vojaški zakon z dveletno službo, novo vo-jaško kazensko postopanje ter da se zboljšajo plače orožnikom.

Razne novlice.

* Iz davčne službe. Davčni nadupravitelj v Ljutomeru Aleksander Duller je šel v pokoj. Na njegovo mesto pride davčni upravitelj v Konjicah Rudolf Ulm.

Duhovniške vesti. Župnijski izpit so naredili č. gg. kaplani: Jožef Erker, Jakob Gašperič, Ivan Hauptman, Janez Luskar, Martin Petelinšek, Frančišek Planine, Viktor Preglej, Jakob Rabusa in Frančišek Sal. Spindler.

* Na volišče dne 17. maja! Ponovno povdar-jamo, da je neobhodno potrebno, da grede dne 17. maja vsi naši somišljeniki volilci na volišče in odda-do svoj glas kandidatom Slovenske kmečke zveze. Če ima kdo izkaznico (legitimacijo), pa ne volilnega li-stka, naj kljub temu gre na volišče, ker dobi volilni listek tudi pri volilni komisiji, ako ima izkaznico se-boj. Četudi izkaznice nima, dobi obmoje na volišču! Zato pa dne 17. maja le vsi volilci na volišče, da bo zmaga S. K. Z. tudi v kmečki skupini sijajna.

* Zeman in dekletom. V pondeljek, dne 17. t. m. se bo vršil hud boj med katoliško-narodno, med liberalno in med štajercijansko stranko. Porabite ves svoj vpliv v to, da bodo volili vaši svojci le katoliško-narodne može, ki jih priporoča Slovenska kme-čka zveza, za poslance v deželni zbor. Ker ve nima-te volilne pravice, je pa vaša dolžnost, skrbeti za to, da vaši može ne bodo volili katoliških in narodnih nasprotnikov.

* Mladenci! Se enkrat vas vabimo, da stopi-te v naše bojne vrste. Posodite nam svoje čile moči in agitirajte neumorno za naše kandidate, da bo S. K. Z. tudi dne 17. t. m. v kmečki skupini tako si-jajno zmagala, kakor je v splošni skupini. Na krov torej, vrli mladenci, zmaga mora biti naša.

Dva kandidata morajo volilci za dne 17. maja za-pisati na glasovnico v naslednjih treh volilnih okrajih:

1. Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer; 2. Ptuj, Ormož; 3. Celje, Laško, Vranksko, Gornjigrad. — Mnogi mi-slijo, da zadostuje samo eno ime in da lahko izbirajo med kandidati, ki jim jih priporoča S. K. Z. Marsikje smo že naleteli na to krivo mnenje. V imenovanih okrajih se mo-reta zapisati na glasovnico dve imeni. Prosimo, da se po-učnje v tem smislu, sicer bo veliko zmešnjave!

„Veste, kaj je novega? V petek vsi volimo Bri-narja“, taki lepaki so pretekli teden po načinu ame-rikanske reklame po nekaterih krajih ljudi vabili na volišče za liberalnega kandidata. V soboto pa je bil v nekem trgu ta lepak prelepljen in se je bralo: „Veste, kaj je novega? Izvoljen je Pišek.“ In ko so liberalci to novico prebrali, so odšli s klaverno po-vešenimi glavami. Če bodo vsi naši somišljeniki dan-es teden storili svojo dolžnost, se bodo liberalcem glave še bolj povesile.

Slov. tajnik štaj. Kmetijsko družbe. Poslanec dr. Benkovič je te dni posredoval pri poljedelakem ministru, da se v toletni proračun postavi svota 5000 K za nastavljenje slovenskega tajnika pri štaj. Kmetijski družbi.

Odprava posebne dače od žganjetoča — vspeli S. K. Z. Finančni minister je v svojem razpravljenu obljubil, da hoče ta nadležni davek odpraviti. Ta davek nese komaj dobra 2 milijona kron, pa je zlasti za gostilničarje in finan-čne straže zelo nadležen. — Poslanec dr. Benkovič je v prejšnjem in sedanjem zasiedanju stavil primerne predloge in stvar tudi urgiral v ministrstvu.

* Za volilni skled so darovali: Ivan Zopanc v Grižah 1 K, rodbina Pikel v Grižah 3 K in neimenovan 6 K; č. g. Jurij Salih, župnik pri Sv. Kunigundi na Pohorju 10 K; č. g. kaplan Skvarč 2 K; č. g. župnik J. Kosar v Žičah 2 K; Anton Turnšek v Rečici 10 K. Ziveli!

Slovenska tržka skupina.

Dobili smo ta-le dopis:

Cenjenim volilcem tržke skupine na-znanjam, da kandidiram v tej skupini na slovenski narodni program kot samostojen kandidat.

Maribor, dne 9. maja 1909.

Dr. Anton Medved,
profesor, Maribor.

Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:
Ivan Roškar, državni poslanec,
Malna.

Fran Robič, deželni odbornik
Gradec.

Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

m Sv. Anton v Slov. goricah. Kandidat J. Roškar je imel zadnje nedeljo, dne 9. maja po prvi božji službi pri nas shod. Shoda se je udeležilo čez 200 poslušalcev; pred-sednikom je bil izvoljen domači župan g. Tušak. Zaradi tako velike udeležbe in premajhnega prostora v kaplaniji je ljudstvo izreklo željo, da se naj shod vrši na prostem med cerkvo in farovžem, kar se je tudi zgodilo; kljub te-mu, da je bril mrzel veter, in je ljudstvo vsled mraza dre-getal, je vendar izvrstnega govornika, kandidata Roškarka, nad poldrugo uro z zanimanjem poslušalo in njegovo delo in program z navdušenjem odobraval. Potem se oglasi k besedi J. Rop, kateri navdušuje ljudstvo k združenju pod prapor Kmečke zveze, koje geslo je: Vse za vero, dom, ce-sarja, omeni žalostne razmere na Francoskem in spodbuja volilce, da grede dne 17. maja, t. j. prihodnji pondeljek vsi na volišče, da naj volijo sami in druge v tem podučijo, da